

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 428
din 26.05.2021

Dosarul nr. 51/2021

Petiție nr. 574/26.01.2021

Petent:

Reclamate: Banca Transilvania

Obiect: posibilă faptă de discriminare prin refuzul eliberării unei sume de bani din contul petentului, persoană nevăzătoare, pe motiv că este necesară o derogare de la consilierul juridic al băncii

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1.

Numele și domiciliul reclamatelor

2. Banca Transilvania – sucursala Arad - prin reprezentant legal, cu sediul în Arad, str. Unirii nr. 5, jud. Arad

3.

II. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

5. Petentul, persoană nevăzătoare, reclamă o posibilă faptă de discriminare prin refuzul eliberării unei sume de bani din contul său bancar, pe motiv că este necesară o derogare de la consilierul juridic al băncii.

6. La data de 12.01.2021, petentul, însoțit de fratele său, , persoană fără deficiențe de vedere, a cerut eliberarea unei sume din contul său bancar dar angajata băncii , a refuzat pe motiv că trebuie să respecte regulamentul de ordine interioară al bancii, respectiv să solicite acordul consilierului juridic al băncii.

7. Petentul a cerut să discute cu directorul unității bancare căruia i-a expus problema sa, precizând că s-a mai confruntat cu această situație în anul 2019 dar atunci a reușit să obțină banii deoarece era însoțit de avocata sa. Dna director a devenit arogantă, i-a întors spatele și a plecat iar petentul a trebuit să aștepte 20 de minute până când a fost obținut acordul consilierului

juridic și i-au fost eliberați banii. Două dintre angajatele bancii au fost deranjate de faptul că petentul a filimat incidentul cu telefonul mobil și au cerut angajatei care se ocupa de problema sa să cheme bodygardul pentru a-l da afara din bancă.

8. Petentul apreciază că a fost supus unei situații umilitoare și degradante din cauza handicapului de care suferă și solicită aplicarea unei amenzi contravenționale, publicarea hotărârii ce se va pronunța în mass - media precum și luarea de urgență a măsurilor necesare pentru înlăturarea consecințelor faptei de discriminare.

9. Prin concluziile scrise depuse cu adresa nr.2578/05.04.2021, petentul arată că, față de susținerile Băncii Transilvania, se consideră discriminat deoarece sucursala Arad a fost locația în care a întâmpinat probleme de discriminare și arată că, în opinia sa, măsura considerată a fi adoptată pentru protecția sa prin împuternicit desemnat prin procură notarială este una exagerată, mai ales că pot exista persoane care să nu fie în măsură a desemna pe cineva de încredere pentru efectuarea operațiunilor bancare. Faptul că măsura respectivă a fost una excesivă o dovedește chiar faptul că, ulterior sesizării petentului, regulamentul de ordine interioară a fost revizuit.

Susținerile reclamatorilor

10. Prin punctul de vedere depus cu adresa nr.1835/09.03.2021 reclamata Banca Transilvania arată că, întrucât la data respectivă reglementările interne ale băncii stabileau că operațiunile persoanelor cu deficiențe de vedere se realizează de către un împuternicit desemnat prin procură notarială. Din acest motiv, angajata băncii a solicitat ca fratele petentului să contrasemneze chitanța de ridicare a sumei solicitate a se elibera din cont. În acel moment, clientul a devenit recalcitrant, ridicând tonul la angajata băncii, această atitudine fiind o constantă a comportamentului petentului în relația cu angajații băncii, de-a lungul timpului. Petentului i s-a eliberat suma solicitată.

11. Reclamata menționează că în prezent au fost revizuite în sencul asigurării unui acces facil al persoanelor cu deficiențe de vedere la serviciile bancare, prin implementarea regulii de contrasemnare a documentelor bancare de către un martor ales de client.

12. Prin concluziile scrise depuse cu adresa nr.3603/14.05.2021, reclamata reiterează cele menționate în punctul de vedere, subliniind că, în opinia sa, nu sunt aplicabile dispozițiile art 10 lit h) din O.G nr.137/2000 iar măsurile existente la data faptei reclamate erau instituite doar pentru protejarea intereselor clientului, motiv pentru care solicită clasarea solicitării ce face obiectul dosarului nr.51/2021.

IV. Cadrul legal aplicabil

13.- O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

- Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor
- Constituția României – art.16, art 50

V. Motive de fapt și de drept

14. Colegiul director ridică din oficiu excepția competenței sale materiale în ceea ce privește înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii. Potrivit Art. 63 alin. 1 din Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor, „Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.”

15. Potrivit dispozițiilor O.G. nr. 137/2000 republicată, jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.), iar actul per se, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedura specială), art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin.7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin.9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul director al CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție) Prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art.124 privind îndeplinirea justiției și art.126 alin.(5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare”.

16. Astfel, raportat la solicitările petentului, de înlăturare a consecințelor faptelor discriminatorii, CNCD va constata ca nu este competent să soluționeze sesizarea formulată de petent în dosarul nr.51/2021 în ceea ce privește înlăturarea consecințelor juridice ale faptei de discriminare.

17. Colegiul director analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

18. Conform art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.,,

19. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

- a) existența unui tratament diferențiat a unor situații anologice sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;
- c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege,

20. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem un criteriu pe baza căruia tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

21. Având în vedere petiția, astfel cum a fost formulată, precum și înscrisurile depuse la dosar, reiese că petentul a reclamat existența unei fapte de discriminare, prin refuzul băncilor de a-i elibera o sumă de bani din contul propriu, în condițiile în care este persoană nevăzătoare, motivând că regulamentul intern prevede obligativitatea prezentării unui împuternicit cu procură notarială.

22. Partea reclamată, prin impunerea unei astfel de reguli, susține că a urmărit să elimine riscurile de securitate și să protejeze interesele clientului.

23. O.G. nr. 137/2000, la art. 10 alin. 1 lit. h) prevede: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin:*

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități”.

În același sens, Art. 50 din Constituția României prevede: *„ Persoanele cu handicap se bucură de protecție specială. Statul asigură realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament ale handicapului, în vederea participării efective a persoanelor cu handicap în viața comunității, respectând drepturile și îndatoririle ce revin părinților și tutorilor.,,*

24. În speța supusă analizei, petentul, persoană cu handicap grav nerevizuibil, potrivit certificatului de încadrare în grad de handicap nr.3502/19.05.2016, a întâmpinat dificultăți în momentul în care a solicitat să îi fie eliberată o sumă de bani din contul deschis la Banca Transilvania, deși s-a prezentat la sediul unității bancare însoțit de fratele său, persoană fără deficiențe de vedere.

Chiar dacă suma de bani solicitată i-a fost eliberată în cele din urmă, petentul a fost obligat să aștepte în mod nejustificat și a fost pus în situații stânjenitoare, fiind obligat să solicite prezența directorului unității

25. O.G. nr. 137/2000, la art. 15 prevede: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.* Prin faptul că petentul a fost obligat să insiste și a întâmpinat greutăți în obținerea unei sume de bani din contul său bancar, Colegiul director apreciază că sunt incidente dispozițiile art.15 din O.G nr.137/2000, comportamentul salariaților băncii reclamate a fost unul de natură a crea o atmosferă de intimidare, umilitoare pentru petent.

Faptul că ulterior banca a modificat reglementările interne în sensul facilitării accesului persoanelor cu deficiențe de vedere la serviciile bancare va fi luat în calcul la individualizarea sancțiunii aplicate.

Având în vedere prevederile legale menționate, Colegiul director va constata că se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare potrivit art. 10 lit h) și art 15 din O.G nr.137/2000 și va aplica reclamatei Banca Transilvania sancțiunea avertismentului, conform art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7 din O.G. nr. 2 din 2001.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială invocată de CNCD, care nu se poate subroga instanțelor de judecată pentru a face aprecieri în legătură cu aspectele ale petiției care privesc înlăturarea consecințelor juridice ale faptei de discriminare.
2. Se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare potrivit art. 10 lit h) și art 15 din O.G nr.137/2000 și se aplică reclamatei Banca Transilvania sancțiunea avertismentului, conform art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7 din O.G. nr. 2 din 2001.
3. Reclamata va publica hotărârea CNCD pe site-ul băncii, timp de 30 de zile.

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:

a)

b). Banca Transilvania – sucursala Arad - prin reprezentant legal, cu sediul în Arad, str. Unirii nr. 5, jud. Arad

c).

VII. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 26.05.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ANDREI – Membru, HORIA GRAMA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru (online), MARIA MOȚA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 02.06.2021

Redactată și motivată: M.M. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.